

Bygdegårdarnas Riksförbund

Förbundsstyrelsens förslag till stadgeändring för förbund, distrikt och förening

Förbundsstyrelsens förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman att besluta:

att fastställa stadgeändringsförslag avseende kallelse och extra årsmöte/stämma i förbundets stadgar, i distriktsstadgar och i förslag till normalstadgar för bygdegårdsförening.

att fastställa stadgeändringsförslag avseende kontaktpersoner och uppdrag i distriktsstadgar och i förslag till normalstadgar för bygdegårdsförening.

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att se över och uppdatera riktlinjer för valberedningarna för distrikt och förening.

att ge valberedningen på nationell nivå i uppdrag att se över riktlinjerna för riksvälberedningen och att återkomma till förbundsstämman 2026 med förslag till beslut angående reviderade riktlinjer.

Bakgrund

Förbundsstyrelsen fick i uppdrag av förbundsstämman 2022 att se över stadgarna på alla tre nivåer vad gäller paragraferna om kallelse till årsmöte, distriktsstämma och förbundsstämma. Förbundsstyrelsen såg även behov att se över distriktsstadgarna och föreningsstadgarna utifrån uppdrag och kontaktpersoner för att tydligare koppla ihop förbunds nivå med övriga nivåer samt förtydliga distriktsstyrelsens uppdrag utifrån de långsiktiga mål som förbundsstämman antog 2022.

Stadgeändringar för bygdegårdsdistrikt antas på förbundsstämman och ska sedan antas av distrikten på kommande distriktsstämma enligt stadgar för bygdegårdsdistrikt. Förslag till normalstadgar för bygdegårdsförening tas på förbundsstämman. Det är sedan upp till varje förening om den väljer att använda dessa stadgar eller inte.

Stadgeändring - kallelse

Förbundsstyrelsen tillsatte en arbetsgrupp i december 2022 för att se över stadgarna vad gäller kallelsena. Arbetsgruppen bestod av sammankallande Ulla Johanson (ledamot i förbundsstyrelsen och ordförande i Södermanlands bygdegårdsdistrikt), Linnea Andersson (ledamot i förbundsstyrelsen på CUF mandat) och Lars Nilsson (ordförande för Östergötlands bygdegårdsdistrikt).

Förbundsstyrelsen beslutade 2023-03-24 att fastställa förslag till revidering av stadgar till förbundsstämman 2024.

Övergripande och läsanvisning (se kursiv text):

- En enhetlig formulering om personlig kallelse för föreningsårsmöte/distriktsstämma och förbundsstämma. Inkluderande skrivelse om handlingar till distrikts- och förbundsstämma
- Förslag kalla det extrainsatt stämma (Det är en mer tydlig skrivelse och beskrivning av vad det är)
- Föreningsårsmöte: §10 Det är mer naturligt om kallelse till ordinarie årsmöte kommer före kallelse till extrainsatt årsmöte i ordning. Därför är ordningen ändrad.

- Distriktstadgar: §8 Distriktsstämma. Paragrafen är delad i två för en mer naturlig följd. (Först ordinarie stämma därefter gällande extrainsatt stämma)
- Förbundsstadgar: §11 Förslag på ny skrivelse gällande tid för handlingar och kallelse. 14 dagar i stället för 12 på grund av att hålla enhetliga tider (dagar) för distrikts- och förbundsstämma.
- Förbundsstadgar: §12 Förslag på ny skrivelse om kallelse till extrainsatt förbundsstämma. Där finns även en mening: ”eller en fjärdedel (1/4) av distriktet så begär med en skriftlig motivering. Distriktsstyrelserna fattar beslut om sådan begäran å sitt distrikts vägnar.” Kanske inte är i linje med övrig del av stadgar och kanske därför ej lämpar sig men känns ändå som ett förtydligande.

Förslag till NORMALSTADGAR för bygdegårdsförening

§ 10. KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

En personlig kallelse till ordinarie årsmöte ska vara samtliga medlemmar i föreningen tillhandla senast fjorton (14) dagar före årsmötet. I kallelsen ska tid och plats för mötet anges samt vilka ärenden som ska behandlas.

§ 11. EXTRAINSATT ÅRSMÖTE

Extra årsmöte hålls, när styrelsen eller revisorerna finner att det är nödvändigt eller när minst 1/10 av föreningens medlemmar begär det med en skriftlig motivering.

En personlig kallelse till extrainsatt årsmöte ska vara samtliga medlemmar i föreningen tillhandla senast sju (7) dagar före årsmötet. I kallelsen ska tid och plats för mötet anges samt vilka ärenden som ska behandlas. På extrainsatt årsmöte får endast behandlas de ärenden som angivits i kallelsen.

Förslag till stadgar för bygdegårdsdistrikt

§ 8. DISTRIKTSSTÄMMA

Meddelande om tid och plats för distriktsstämman ska ske senast två (2) månader före stämman till samtliga medlemmar. En personlig kallelse samt handlingar till distriktsstämman ska vara varje röstberättigat ombud i distriktet tillhandla senast fjorton (14) dagar före årsmötet. I kallelsen ska tid och plats för mötet anges samt vilka ärenden som ska behandlas.

§ 9. KALLELSE TILL EXTRAINSATT DISTRIKTSSTÄMMA

Extrainsatt distriktsstämma hålles då distriktsstyrelsen finner skäl därtill, då revisorerna eller minst 1/10 av distriktets medlemmar begär det med en skriftlig motivering. *En personlig kallelse samt handlingar till extrainsatt distriktsstämma ska vara varje röstberättigat ombud i distriktet tillhandla senast sju (7) dagar före det extrainsatta årsmötet. I kallelsen ska tid och plats för mötet anges samt vilka ärenden som ska behandlas.*

Förslag till stadgar för Bygdegårdarnas Riksförbund

§ 11. FÖRBUNDSSTÄMMA

Meddelande om tid och plats för förbundsstämman ska ske senast två (2) månader före stämman till distrikt och medlemsorganisationer. *En personlig kallelse samt handlingar till förbundsstämman ska vara varje röstberättigat ombud tillhandla senast fjorton (14) dagar före årsmötet. I kallelsen ska tid och plats för mötet anges samt vilka ärenden som ska behandlas.*

§12 KALLELSE TILL EXTRAINSATT FÖRBUNDSSTÄMMA

En extrainsatt förbundsstämma kan hållas om förbundsstyrelsen, revisorerna, minst 1/10 av förbundets medlemmar eller en fjärdedel (1/4) av distriktet så begär med en skriftlig motivering. Distriktsstyrelserna fattar beslut om sådan begäran å sitt distrikts vägnar. Extrainsatt förbundsstämma ska äga rum inom tre (3) månader från att giltig begäran inkommit. Kallelsen ska utlysas stadgeenligt och ska innehålla de ärenden som ska behandlas under den extrainsatta stämman.

Stadgeändring – kontaktpersoner och uppdrag

Förbundsstyrelsen tillsatte den 15 september 2023 en arbetsgrupp för att se över distrikts- och föreningsstadgarna utifrån uppdrag och kontaktpersoner. Arbetsgruppen har bestått av sammankallande Anders Karlsson (vice förbundsordförande), Ulla Johansson (ledamot i förbundsstyrelsen och ordförande i Södermanlands bygdegårdsdistrikt) och Anna Öhman (organisationsutvecklare på förbundskansliet).

Arbetsgruppen har sett över stadgarna för distrikt och förening och identifierat vilka paragrafer som bör justeras. Arbetsgruppen höll även i workshops om distriktets uppdrag, distriktsstadgarna och distriktets kontaktpersoner under distriktsordförandeträffen i januari 2024 och har därefter lämnat förslag. Förbundsstyrelsen skickade sedan ut förslaget på remiss till samtliga bygdegårdsdistrikt.

Remissvar

19 bygdegårdsdistrikt har svarat på remissen varav 14 distrikt ställer sig helt bakom förbundsstyrelsens förslag. Där det från något/några distrikt har funnits synpunkter på förslaget vad gäller stadgarna är bland annat

- Invändning mot att ta bort kontaktperson för miljö.

Förbundsstyrelsen menar att hållbarhetsperspektivet, miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet, ingår i alla uppdrag vilket även kommer förtydligas i de uppdragsbeskrivningarna som efter stämmans beslut kommer att tas fram för respektive uppdrag. För att framhålla vikten av hållbarhet och öka antalet föreningar som tar hållbarhetsdiplomet vill förbundsstyrelsen göra en tillfällig satsning där distriktet uppmanas välja en kontaktperson för hållbarhetsdiplom, detta ska dock inte in i stadgarna då det är en tillfällig satsning medan de uppdrag som omnämns i stadgarna ska kunna hålla mer över tid.

- Att distriktsstyrelsens uppgift om att bedriva grundläggande funktionärsutbildning bör finnas kvar.

Förbundsstyrelsens hållning är att stadgarna framöver föreslås vara mindre detaljerade och att distriktsstyrelsens uppgift kommer att tydliggöras i uppdragsbeskrivningarna där bland annat distriktets uppgift är att ordna träffar för erfarenhetsutbyte. Vad gäller funktionärsutbildning bör vi ta hjälp av Studieförbundet Vuxenskolan.

- Delade meningar kring ordvalen ska, bör och kan.

Vad gäller föreningarnas stadgar så är det endast förslag till normalstadgar varför förbundsstyrelsen anser att kan i de flesta fall är rätt ordval. För distriktens del anser förbundsstyrelsen att distriktet ska utse föreslagna kontaktpersoner. Förbund och distrikt är tillsammans stödfunktion för föreningarna och för att ska fungera behövs vissa rutiner.

- Undvika att ange datum för rapportering i stadgarna.

Eftersom det är ett och samma datum som används för flera olika ändamål, ex. ombudsansmälan till förbundsstämman och inkomna motioner anser förbundsstyrelsen att det med fördel kan stå datum även för årsrapporteringen.

- Reglera valberedningarna mer i stadgarna

Valberedningarna omnämns i stadgarna. Förbundsstyrelsen ser inte att valberedningarna bör regleras mer än så i stadgarna. Förbundsstämman 2017 fattade beslut om att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att uppdatera PM Valberedningens uppgifter för användning på föreningsnivå och att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på styrdokument gällande valberedningsarbetet på distriktsnivå. På förbundsstämman 2018 antogs riktlinjer för riksvalberedningen. Förbundsstyrelsen föreslår att förbundsstyrelsen får i uppdrag att se över och uppdatera riktlinjerna för valberedningarna på alla nivåer.

Mot bakgrund av det stora stödet för förslaget som gick ut på remiss föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman besluta om de ändringar som fanns med i detta förslag.

Uppdragsbeskrivningar ska tas fram av förbundskansliet för alla uppdrag inom distriktsstyrelsen, för såväl rollerna som ordförande, sekreterare och kassör som kontaktpersoner.

Förslag till stadgar för bygdegårdsdistrikt

§ 2 ÄNDAMÅL

Distriktet, som är partipolitiskt och religiöst obundet, har till ändamål

- att i enlighet med Bygdegårdarnas Riksförbunds stadgar och styrdokument vara ett samarbetsorgan för de inom distriktet verksamma medlemmarna i Bygdegårdarnas Riksförbund.
- att inom distriktet främja förekomsten av föreningsdrivna allmänna samlingslokaler för att erbjuda mötesplatser och värna mötesfriheten för alla som delar våra demokratiska värderingar.
- att genom aktiva insatser främja och skapa lokal utveckling och decentraliserad verksamhet inom kultur och andra angelägna områden inom distriktets geografiska område, för att stärka bygdens attraktionskraft.

§ 9 DISTRIKTSSTYRELSEN

Distriktets angelägenheter sköts av en styrelse bestående av minst 5 ledamöter och det antal ersättare som stämman beslutar. Mandatperioden kan vara på ett eller två år, enligt stämmans beslut. Utöver dessa ledamöter kan distriktsstämman besluta att medlemsorganisation, eller annan organisation som ekonomiskt eller på annat sätt stödjer distriktets verksamhet, medges rätt att utse en ledamot i distriktsstyrelsen. Dessa ledamöters antal får dock inte överstiga antalet av ordinarie stämman valda distriktsstyrelseledamöter.

Distriktsstyrelsen utser inom sig vice ordförande, sekreterare och kassör. Vidare ska styrelsen utse en kontaktperson för fastighet, en för kultur, en för landsbygdsutveckling samt en för barn och unga.

Distriktsstyrelsen och övriga valda funktionärer på distriktsnivå har en skyldighet att verka i enlighet med förbundets och distriktets stadgar och styrdokument. Grova överträdelser kan lyftas till distriktsstyrelsen för beslut om avstängning från verksamheten, vilket om så sker verkställs genom beslut med 3/4-majoritet i distriktsstyrelsen.

§ 10 DISTRIKTSSTYRELSENS SAMMANTRÄDEN

Distriktsstyrelsen sammanträder då ordföranden så finner behövt eller då minst två av distriktsstyrelsens ledamöter hos ordförande skriftligen påkallar sammanträde.

§ 11 DISTRIKTSSTYRELSENS BESLUTSFÖRHET

Distriktsstyrelsen är beslutsför då fler än halva antalet ledamöter är närvarande.

Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordförande utslagsröst utom vid personval då lotten avgör.

§ 12 DISTRIKTSSTYRELSENS UPPGIFTER

Distriktsstyrelsens uppgift är

- att leda distriktets verksamhet utifrån ändamålsparagrafen i distriktets stadgar samt övriga beslut fattade av distrikts- och förbundsstämma.
- att årsrapportera de distriktsuppgifter som riksförbundet efterfrågar senast 20 april varje år.
- att företräda distriktet gentemot regionala aktörer såsom region och länsstyrelse.

Förslag till NORMALSTADGAR för bygdegårdsförening

§ 12. STYRELSE

Föreningens angelägenheter sköts av en styrelse bestående av minst 5 ledamöter och det antal ersättare som årsmötet beslutar.

Mandatperioden kan vara på ett eller två år, enligt årsmötets beslut.

Styrelsen ska inom sig utse vice ordförande, sekreterare och kassör. En kontaktperson för uthyrning ska också utses. För att fördela arbetet i styrelsen och få aktuell information från riksförbundet och distriktet inom olika verksamhetsområden kan föreningen också utse en kontaktperson för fastighet, en för kultur, en för landsbygdsutveckling samt en för barn och unga.

§ 15. STYRELSENS UPPGIFTER

Styrelsens uppgift är

- att leda föreningens verksamhet och angelägenheter utifrån ändamålsparagrafen i dessa stadgar.
- att årsrapportera de föreningsuppgifter som Bygdegårdarnas Riksförbund efterfrågar senast 15 mars varje år.
- att företräda föreningen gentemot lokala aktörer såsom kommun.
- att föra en kontinuerligt uppdaterad medlemsförteckning.